

Győri Ítéltábla

Az ügy száma: Pf.II.20.180/2022/9/I.

A felperes: Felperes1 (cím2)

A felperes képviselője: Dr. Budaházi Ügyvédi Iroda

(cím8

ügyintéző: dr. Budaházi János ügyvéd)

Az alperes: Alperes1 (cím1)

Az alperes képviselője: PK Ügyvédi Iroda

(cím9

cím9

ügyintéző: dr. Pete Judit ügyvéd)

A per tárgya: kölcsönszerződés érvénytelensége és jogkövetkezménye

Az elsőfokú bíróság neve és fellebbezéssel támadott határozatának száma:

Győri Törvényszék

P.20.250/2022/6.

A fellebbezést előterjesztő fél és a fellebbezés sorszáma: 7.

felperes

V é g z é s

Az ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletét hatályon kívül helyezi és az elsőfokú bíróságot a per újabb tárgyalására és újabb határozat hozatalára utasítja.

Elrendeli, hogy a pert az elsőfokú bíróság másik tanácsa tárgyalja.

A felperes másodfokú perkölségét 50.600,- (ötvenezer-hatszáz) Ft-ban, míg az alperesét 64.262,- (hatvannégyezer-kettőszázhatvankettő) Ft-ban állapítja meg.

A végzés ellen nincs helye fellebbezésnek.

I n d o k o l á s

[1] Az elsőfokú bíróság által megállapított tényállás szerint 2006. november 18-án az alperes jogelődje, a alperesi jogelőd1. a perben nem álló cég1 autókereskedő közreműködésével kölcsönszerződést kötött a fogyasztónak minősülő felperessel szerződésszám1 szerződésszámon a VW(D) Polo 70 PD TF I Comfortline típusú személygépkocsi megvásárlása céljából. A szerződés változó kamatozású, CHF alapú, változó futamidejű hitelszerződés volt. A szerződés szerint a hitel tőkeösszege 3.890.000,- Ft, a havi törlesztőrészlet 40.968,- Ft, a futamidő 120 hónap, de maximum 132 hónap, a kölcsön devizaneme CHF volt. A szerződéskötéskor a THM 5,53%, az ügyleti kamat 4,85% volt. A szerződésben a folyósított deviza összegét, valamint a havi devizatörlesztés összegét CHF-ben nem határozták meg. A hitelszerződés folyósításkori összegét a Bank1 számlakonverziós vételi árfolyamán határozták meg, míg a törlesztés a Bank1 számlakonverziós eladási árfolyama alapján került elszámolásra. A hitelszerződés aláírásával egyidejűleg a peres felek a Volkswagen Polo 70 PD TFI Comfortline típusú gépkocsira vételi jog alapítására vonatkozó megállapodást is kötöttek.

[2] Az alperesi jogelőd üzletszabályzatának 18.3.4. pontja értelmében deviza alapú finanszírozás esetén a törlesztőrészletek forintban fizetendő összegek, a devizanem árfolyamának és a kamatának alakulásától függően változhatnak. Ennek jelentős kockázata abban rejlik, hogy a forint leértékelődése nemcsak az esedékes törlesztőrészletek emelkedését eredményezi, de a teljes hátralévő tőketartozást is növeli. A hitelszerződés lejárat előtti megszűnése vagy módosulása esetén a teljes hátralévő tartozást érintő árfolyamkülönbözet egy összegben esedékessé válik. Az üzletszabályzat szerint az ügyleti kamatláb változása, illetve deviza alapú szerződésnél árfolyamkülönbözet felmerülése esetén a THM is megváltozik. Ugyancsak megváltozik a THM, amennyiben a szerződés hatálya alatt olyan hatósági rendelkezés vagy jogszabályváltozás következik be, melynek eredményeként a alperesi jogelőd1nak igazolható többletköltségei merülnek fel és ezeket továbbhárítja az ügyfélre.

[3] A kölcsönszerződést az alperes 2019. szeptember 29-én lezárta a felperes szerződésszerű teljesítése alapján.

[4] A kölcsönszerződés felperes által készített I. számú módszere szerinti elszámolás alkalmazásával az alperes tartozása a felperes felé 1.358.122,35 Ft; míg a II. számú módszer szerinti elszámolás alkalmazásával 2.023.958,95 Ft.

[5] A felperes a per során a keresetét többször megváltoztatta. Az elsőfokú bíróság a P.20.363/2021/9. végzéssel a Polgári perrendtartásról szóló 1952. évi III. törvény (rPp.) 146/A. § (1) bekezdése alapján elutasította a felperes 2021. december 1-jén kelt iratában foglalt, a P.20.363/2021/7. számú keresetváltoztatását; majd a P.20.250/2022/5/I. végzéssel a rPp. 146/A. § (1) és (6) bekezdései alapján elutasította a 2020. január 9-én kelt P.20.602/2019/3. számú, a 2020. május 6-án kelt, P.20.602/2019/10. számú és a 2022. január 26-án kelt, P.20.363/2021/10. számú iratokba foglalt keresetváltoztatásait.

[6] Az elsőfokú bíróság a felperes fenntartott kereseteként a 2016. november 10-én előterjesztett, P.20.796/2016/7. szám alatti keresetváltoztatását bírálta el: Ebben a felperes kérte, hogy a bíróság a kölcsönszerződés érvénytelenségét (semmisségét) állapítsa meg a 2/2014. számú PJE határozata szerint az árfolyamkockázatról való tájékoztatási kötelezettség elmulasztása miatt – a rHpt. 203. § (6) és (7) bekezdésében, valamint a rPtk. 205. § (3) bekezdésében előírt tájékoztatási kötelezettség betartásának elmaradása miatt, illetve a rPtk. 200. § (2) bekezdése értelmében –, valamint a hitelintézet a rHpt. 5. § (2) bekezdés d) pontjába ütköző tevékenységet végzett, amely megalapozza a rPtk. 200. § (2) bekezdésében foglalt semmisséget, a rPtk. 237. § (2) bekezdése, a rPtk. 217. §-a, a rPtk. 209-209/A. §-a, a rHpt. 213. § (1) bekezdés a), e) és f) pontja, illetve a rHpt. 58. § (1)-(2) bekezdése, a rHpt. 59. § (1) bekezdése, a rPtk. 200. § (1)-(2) bekezdése, a rPtk. 31. §-a, a rPtk. 217. § (1) bekezdése, a rPtk. 235. § (1) bekezdése, a rPtk. 210. § (1) bekezdése, a rPtk. 205. § (1)-(2) bekezdése, a rPtk. 207. § (5) bekezdése alapján.

[7] A szerződés érvénytelenségének jogkövetkezményeként a szerződést a határozathozatalig terjedő időre hatályossá nyilvánítását kérte. A felek között ennek megfelelően az elszámolás körében a DH2 törvény 37. § rendelkezéseit alapul véve az F/9. szám alatt már mellékelt számítás figyelembevételét kérte. Az általa alkalmazott számítás szerint a felperes részéről 2007. március 29. napján 84.396,- Ft első törlesztőrészlet, valamint az utolsó törlesztőrészlet 2015. január 29. napján 66.448,- Ft került befizetésre. A számítás szerint a felperesnek 2015. február 1. napján 45.110,- Ft tartozása állt fenn az alperes felé, amely összeget és annak kamatát a Polgári Törvénykönyvről szóló 1959. évi IV. törvény (rPtk.) 301. § (1) bekezdés alapján a jogerős határozathozataltól kezdődően a felperes továbbiakban is vállalta megfizetni.

[8] Az alperes elsődlegesen a per megszüntetését kérte, mert a felperes nem a DH1. tv. 37. § előírásának megfelelő keresetet terjesztett elő; másodlagosan a kereset elutasítását kérte, állította, hogy a szerződés – és az árfolyamkockázati tájékoztatás is – a jogszabályoknak megfelelt.

[9] Az elsőfokú bíróság fellebbezett ítéletével a keresetet elutasította és kötelezte a felperest a feljegyzett kereseti illeték, valamint az alperes perköltsége megfizetésére. Határozata indokolásában kifejtette, hogy a deviza alapú kölcsönszerződések érvénytelenségének megállapítása és az érvénytelenség jogkövetkezményeinek alkalmazása iránti perekben az érvénytelenségi kereset tisztán marasztalási jellegű, a kért megállapítás – amely az érvényesített jog fennállásának kimondásával szükségszerű velejárója a kért marasztalásnak – a marasztalási kereset jogalapját jelenti csupán.

[10] Az elsőfokú bíróságnak végzésével – az alperes hozzájárulásának hiányában – el kellett utasítania a felperesi keresetváltoztatást, és a marasztalásra irányuló megváltoztatott felperesi kereset is alaptalannak bizonyult. Az elutasított felperesi keresetváltoztatás miatt ugyanis olyan tartalmú keresete maradt fenn a felperesnek, amely nem az alperes marasztalására, hanem a kölcsönszerződés alapján felperesnek az alperes felé fennálló tartozása megállapítására irányult. Ezen felperesi kereset előterjesztésének időpontjában pedig – a szakvélemény adataival is alátámasztottan – volt fennálló tartozása felperesnek az alperes felé. A keresetváltoztatás tilalmába ütköző felperesi kereset nem lehet alapos, be kell tartani kötelező jogi képviselő esetén a kötelező jogi képviselőre irányadó különös eljárási szabályokat is.

[11] Nem volt ugyanis a felperes elzárva eredetileg sem attól, hogy az árfolyam tájékoztatás, valamint az általa tisztességtelennek minősített szerződéses rendelkezések tekintetében keresetet indítson. A felperes keresetben érvényesíteni kívánt jogát nem az alperesek nyilatkozata határozta meg, arról már eredetileg is szabadon, minden lényeges információ, bírósági gyakorlat és a már létező EUB iránymutatás alapján szabadon dönthetett. A joggyakorlatból is ismert volt a nemzeti bíróság következetes álláspontja a 2/2014. PJE határozatból és a 2/2012. PK véleményből, valamint az azt követő PK véleményekből mindez köztudomású volt.

[12] Figyelemmel az érvénytelenség jogkövetkezményeiről szóló 1/2010. (VI.28.) PK vélemény 5. és 6. pontjaira, illetve a deviza alapú kölcsönszerződésekkel kapcsolatos perekben felmerült egyes elvi kérdésekről hozott 6/2013. Polgári jogegységi határozat III. 4. pontjában kifejtettre, a perbeli, teljesítéssel megszűnt szerződés érvénytelensége esetén a szerződés érvényessé vagy a hatályossá nyilvánítása nem egyaránt alkalmazható jogkövetkezmény. Az elszámolási törvény 37. §-ának (1) bekezdése alapján a felek megszűnt szerződése teljes érvénytelenségének a jogkövetkezményeként az elsőfokú bíróság csak az érvényessé nyilvánítást alkalmazhatta.

[13] A kötelező jogi képviselő esetére irányadó keresetváltoztatási tilalom eljárásjogi akadályától függetlenül azonban az elsőfokú bíróság a felperesi kereset anyagi jogalapjáról is döntött. Az elsőfokú bíróság jogi álláspontja szerint a felperesnek a szerződés érvénytelenségének megállapítása körében előadott jogi érvelése általánosságban helytállónak minősíthető, a felperes által meghivatkozott körülmények fennállása esetén a szerződés érvénytelen lenne. A felperes és az alperes jogelődjé között létrejött szerződés konkrét körülményei és feltételei azonban nem igazolták felperes érvelését a szerződés érvénytelenségének jogalapja körében sem. Felperesnek az a szubjektív érzete, hogy a hitel törlesztőrésze többszörösére emelkedett a felperes személyes előadása által és egyéb bizonyítékkal (tanúvallomással és szakvéleménnyel) sem alátámasztott felperesi egyéni álláspont maradt.

[14] Az elsőfokú bíróság előzőekben kifejtett jogi álláspontja szerint a fenntartottnak minősülő felperesi keresetet a szerződés határozathozatalig terjedő időre történő hatályossá nyilvánítás jogkövetkezménye jogcímén a felperes által az alperesnek fizetendő 45.110,- Ft megfizetése iránt el kellett utasítani. Ennek indoka egyrészt a törvényszék előtti eljárásra irányadó kötelező jogi képviselő miatt érvényesülő keresetváltoztatási tilalom alapján az eljárásjogi igényérvényesítési feltétel hiánya, másrészt a konkrét szerződési körülmények miatt megalapozatlannak minősülő felperesi anyagi jogi érvelés volt. Ugyancsak az

előzőekben kifejtettek szerint a szerződés érvénytelensége miatti felperesi kereset kapcsán a szerződés létre nem jöttére, a befektetési jellegre, a vételi jogra és a gépjárműkereskedő érvénytelen és hatálytalan eljárására figyelemmel előadott felperesi kereseteket is el kellett utasítania az elsőfokú bíróságnak, hiszen ezekben a részekben a szerződés érvénytelensége jogcímén fenntartott felperesi kereset alapján okafogyottá váltak ezek a felperesi keresetek, amely keresetek vonatkozásában egyébként felperesi elállás illetve a per megszüntetéséhez ebben részben alperesi hozzájárulás sem történt.

[15] Az ítélet – és a fellebbezés tartalma szerint a keresetváltoztatásait elutasító végzések – iránt a felperes terjesztett elő fellebbezést, melyben annak megváltoztatását és a keresetének való helyt adást kérte.

[16] Jogorvoslati kérelmében kiemelten hivatkozott arra, hogy a per során nem változtatta meg a keresetét, a marasztalás összegének változása abból a tényből fakadt, hogy a peres időszakban folyamatosan törlesztett. Álláspontja szerint a 2020. január 9-én kelt iratában előterjesztett keresetet kellett volna az elsőfokú bíróságnak elbírálnia: eszerint 2019. szeptember 29. napján 2.023.959,- forint túlfizetés történt a részéről, így ezen összegben kérte az alperest marasztalni. Ennek jogalapja az, hogy a tájékoztatási kötelezettség elmulasztása miatt - a 93/13/EGK tanácsi irányelve, a Hpt. 203. § (6) és (7) bekezdésében, valamint a Ptk. 205. § (3) bekezdésében előírt tájékoztatási kötelezettség betartásának elmaradása miatt - , valamint a Ptk. 209-209/A. § (2) bekezdése, a Hpt. 213. § (1) bekezdés a) és e) pontjai, és a Hpt. 210. §. (2) bekezdése, a Ptk. 217. §-a, Ptk. 4. §-a, a Ptk. 227. §-a, alapján a kölcsönszerződés érvénytelen. A szerződésben rögzített törlesztőrészletek megemelkedése és az eredeti futamidő meghosszabbításával történő túlfizetés tény és nem szubjektív érzet. Az árfolyamkockázatot a felperesre telepítő szerződéses rendelkezés tisztességtelenségtelen, amely a szerződés érvénytelenségét eredményezi.

[17] Fenntartotta a per során folyamatosan hangoztatott érvelését, miszerint a kereskedő nem pénzügyi intézmény, nem végez pénzügyi tevékenységet, így nem is rendelkezik pénzügyi szakértelemmel. Ebből következik, hogy a kölcsönszerződést és a kapcsolódó okiratokat nem tudja elmagyarázni, így a felperes nem volt abban a helyzetben, hogy felmérhesse a kölcsönszerződésből a teljes futamidőre rá háruló terheket, kockázatokat azok összecszerúságát, vagyis nem tudta, hogy mivel tartozik az alperes, illetve jogelődje felé.

[18] A kölcsönszerződés 7. pontjában foglalt tájékoztatás (amit felperes sosem kapott meg) nem minősül a Hpt. szerinti megfelelő tájékoztatásnak. Az ilyen tájékoztatás a 2/2012. PK véleményében kifejtett objektív és teljes körű tájékoztatás elvének sem felel meg, hiszen sehol sem írtak legalább %-os és/vagy becsült mértékben arról, hogy ez milyen többletterheket jelent a törlesztésre nézve. Az alperesi jogelőd által adott tájékoztatás nem terjed ki az EUB C-186/16. és C-51/16. számú ítéletében előírt tartalmi elemekre. A felperes esetében valós kockázatfeltárás nem történt, mert a kockázatfeltáró nyilatkozat az elnevezésével ellentétben nem tartalmazott tényleges kockázatfeltárást. Az alperesnek tehát a szerződéskötés előtt fel kellett volna tárnia valamennyi információt, amely a külföldi devizában való hosszú távú eladósodást érint. Az alperes a szerződés megkötése előtt pedig a szerződés tervezetét nem ismerhette. A visszafizetési kötelezettséggel járó valós és korlátlan kockázatvállalás érthető és világos jellegét az EUB C-51/17. számú ítéletének a 4. kérdésre adott válasza szerint kell megítélni. Emiatt az alperesi jogelőd nem tett eleget a tájékoztatási

kötelezettségének, az árfolyamkockázatról világos és érthető tájékoztatást nem nyújtott a felperes részére.

[19] Hivatkozott arra is, hogy a Ptk. szerint a tájékoztatást nem szerződéskötéskor, hanem azt megelőzően kell megtenni; ennek a rendelkezésnek az a célja, hogy a szerződő félnek kellő ideje legyen arra, hogy a szerződést mérlegelje, átgondolja, és ezáltal a szerződés egy megfontolt akaratot fejezzon ki. A perbeli esetben ez nem valósult meg, a kockázatfeltáró nyilatkozat a szerződéskötéssel egyidejűleg lett aláírva, ugyanis a kockázatfeltárásnak szánt tájékoztatás egy szerződéses feltételként került meghatározásra a szerződésben.

[20] Az alperes a fellebbezési ellenkérelmében az érdemben helyes elsőfokú ítélet helybenhagyását kérte. Álláspontja szerint az elsőfokú bíróság olyan eljárási szabályt nem sértett, mely alapján kötelező lenne a hatályon kívül helyezés, továbbá egyéb lényeges eljárási szabályt sem segett meg, melyre tekintettel az elsőfokú eljárás megismétlése vagy kiegészítése lenne szükséges. A jogvita érdemében rámutatott, hogy a felperes joghatályosan előterjesztett keresete nem a fellebbezési kérelemben foglaltakkal egyező, nem az alperes marasztalására, hanem a kölcsönszerződés alapján a felperesnek az alperes felé fennálló tartozása megállapítására irányult. A rPp. 247. § (1) bekezdése szerint pedig a másodfokú eljárásban a keresetet megváltoztatni nem lehet.

[21] A szerződésbeli kockázatfeltáró tájékoztatás egyértelmű tekintetben, hogy az árfolyamkockázat egésze a kölcsönösszeg visszafizetésére kötelezett személyt: az alperest terheli felső határ meghatározása nélkül, korlátlan mértékben, és a szerződéses rendelkezések minden tekintetben megfelelnek a Kúria 2/2014. PJE határozata támasztotta elvárásoknak és a Hpt. 203. § (6)-(7) bekezdéseibe foglalt rendelkezéseknek. Az általánosan tájékozott, észszerűen figyelmes és körültekintő, átlagos fogyasztó számára a kockázatfeltáró tájékoztatás tartalma a szerződéskötéskor világos és érthető volt, így annak tisztességtelensége, illetve az alperes által a Hpt. 203.§ (6)-(7) bekezdéseinek megsértése fel sem merülhet.

[22] Az elsőfokú bíróság a tényállást hiányosan állapította meg, ezért tévesen döntött végzéseivel a felperesi keresetváltoztatások elutasításáról. Emiatt nem a felperes jogszerűen megváltoztatott keresetét bírálta el. Ezentúl ítéletében nem tett eleget az indokolási kötelezettségének. Ezekre figyelemmel az ítélet érdemben nem volt felülbíráható és az eljárás részbeni megismétlésének van helye.

[23] Az ítéltábla a felek egyező előadása és a rendelkezésre álló iratok alapján a tényállást a következőkkel kiegészíti. Az alperes jogelődje 2015. decemberben a 2015. évi CXLV. tv. alapján forintosította a szerződést; az forint alapú, rögzített (4,85%) kamatozású szerződéssé alakult, a havi törlesztőrészletek 2015. december 29-i első esedékességgel 47.030,- Ft fix összegben lettek megállapítva és a szerződéses futamidő kitolódott 2019. szeptember 29-ig. Ezen időpontig a felperes a módosított szerződés szerinti fizetési kötelezettségeit folyamatosan teljesítette, a felek erre figyelemmel zárták le a szerződéses jogviszonyukat ekkor.

[24] A tényállás ezen kiegészítésének azért van az ügy érdemére kiható jelentősége, mert mind az eredeti szerződés forintosítása, mind az ekként módosított szerződés teljesítése,

mind pedig a szerződés teljesítés útján való megszűnése olyan új ténynek minősült, ami a perben alkalmazandó rPp. 146/A. § (4) bekezdése alapján lehetővé tette, hogy a felperes az érdemi ellenkérelem előterjesztését követő 30 napon túl is megváltoztassa a keresetét.

[25] A felperes a P.20.244/2017/7. számú iratában (2017. július 12-én) bejelentette, hogy 1.307.068,- Ft „túlfizetésben” van, ami a rendszeres törlesztés miatt folyamatosan változni fog, a számítást a forintosításra figyelemmel végezte el; a P.20.244/2017/14. iratban (2018. január 15.) előadta, hogy 2017. december 29-én 1.595.900,- Ft „túlfizetésben” van, ami folyamatosan változni fog.

[26] A szerződés fentiek szerinti megszűnését követően a P.20.602/2019/3. iratban (2020. január 9.) a felperes továbbra is az érvénytelenség megállapítását kérte, egyben jogkövetkezményként már nem a határozathozatalig hatályossá nyilvánítást, hanem a szerződés érvényessé nyilvánítását kérte, továbbá jelezte, hogy 2019. szeptember 29-én 2.023.959,- Ft „túlfizetésben” van. Ezen iratához csatolta a Kúria 2019. június 19-i konzultációs testület I. és II. számítási mód szerinti táblázatokat, továbbá mellékelte a módosított szerződés adataival elkészített táblázatot. (A CHF kölcsön elszámolása semmisség esetén a forintosítás után 2015. november 1-2019. szeptember 29.; kölcsönszerződés lejárt: 2019. szeptember 29.) A P.20.602/2019/6. számú iratban (2020. január 9.) az alperes maga is bejelentette, hogy a felperes teljesítésével megszűnt a szerződés.

[27] A perben beszerzett, P.20.602/2019/35. szám alatt csatolt igazságügyi könyvszakértői vélemény (2021. június 14.) szerint a Kúria 2019. június 19-i konzultációs testület I. (1.358.122,- Ft felperesi túlfizetés) és II. módszer (2.023.959,- Ft felperesi túlfizetés) szerinti felperesi számítás is helyes számszakilag, ugyanakkor azt is határozottan leszögezte, hogy a szerződés érvénytelenségének megállapítása jogkérdés, így értelemszerűen ebben nem foglalt állást. Ezzel együtt az ítéltábla szerint a szakvélemény is olyan új bizonyítéknak minősül, ami a rPp. 146/A. § (4) alapján ismét megengedhetővé tette a keresetváltoztatást.

[28] A szakvélemény ismeretében a felperes a P.20.363/2021/7. számú iratban (2021. november 23.) az érvénytelenség megállapítását ugyanazon a jogalapon kérte, mint a korábbiakban, jogkövetkezményként változatlanul az érvényessé nyilvánítást kérte és az alperes kötelezését 1.358.122,- Ft megfizetésére. A követelése ilyen összegben való meghatározása a rPp.146. § (5) bekezdés c) pontja szerinti megengedett keresetleszállításnak minősült. Az ezt követően benyújtott P.20.363/2021/10. számú iratában (2022. január 27.) a felperes ugyancsak a szerződés érvénytelenségének megállapítását kérte (ugyanazon okokból, mint korábban), jogkövetkezményként a szerződés érvényessé nyilvánítását, ugyanakkor a kért marasztalás összegét 1.358.122,- Ft-ról felemelte 2.023.959,- Ft-ra. Ez a keresetváltoztatás viszont már meg nem engedettnek minősül, mert ennek alapjaként nem áll fenn a Pp.146/A. § (4) bekezdés szerinti – korábban a felperes számára önhibáján kívül nem ismert - új tény, vagy bizonyíték. Ennek csupán az a következménye, hogy a felperes által jogszerűen előterjesztett marasztalási kereset összege a 1.358.122,- Ft marad.

[29] A fent részletezettek alapján az elsőfokú bíróság helytelenül döntött a P.20.363/2021/9. végzésében a P.20.363/2021/7. irat szerinti keresetváltoztatás elutasításáról. Helytelen volt a P.20.250/2022/5/I. végzésben a 2020. január 9-én kelt P.20.602/2019/3.

számú, és a 2020. május 6-án kelt, P.20.602/2019/10. számú keresetváltoztatások elutasítása, míg a 2022. január 26-án kelt, P.20.363/2021/10. számú keresetváltoztatás elutasítása jogszerű volt.

[30] A fentieken túlmenően az elsőfokú bíróság ítélete nem felelt meg a rPp. 221. § (1) bekezdésben előírt indokolási kötelezettségnek. Eszerint az ítélet indokolásában röviden elő kell adni a bíróság által megállapított tényállást az arra vonatkozó bizonyítékok megjelölésével, hivatkozni kell azokra a jogszabályokra, amelyeken a bíróság ítélete alapszik. Meg kell röviden említeni azokat a körülményeket, amelyeket a bíróság a bizonyítékok mérlegelésénél irányadónak vett, végül utalni kell azokra az okokra, amelyek miatt a bíróság valamely tényt nem talált bizonyítottnak, vagy amelyek miatt a felajánlott bizonyítást mellőzte.

[31] Az elsőfokú ítélet ezen elváráshoz képest az érvénytelen szerződés érvényessé/hatályossá nyilvánításáról sorolt fel állásfoglalásokat, ítéleteket; bő terjedelemben foglalkozott a kötelező jogi képviselő, a keresetváltoztatás kérdéseivel. Ugyanakkor nem ismertette, hogy mit jelent az általános szerződési feltétel, mi okozhatja annak tisztességtelenségét, milyen jogszabályi előírások, továbbá magyar és EU bírósági elvárások formálódtak a gyakorlatban az árfolyamkockázatról való tájékoztatással szemben és ezekhez képest mit teljesített a perbeli tájékoztatás.

[32] Azért különösen jelentős az elsőfokú ítélet ezen hiányossága, mert az ítélet megfelelő indokolása nem pusztán formális kötelezettség, hanem ezen múlik az ítélet meggyőző ereje. A döntés megalapozottságát az indokolásnak kell biztosítania a való tényállás megállapításával és a vonatkozó anyagi jogszabályok helyes alkalmazásával. Az ítélet törvényességét a jogszabályok helyes alkalmazása biztosítja, ezért az ítélet indokolására vonatkozó idézett törvényi rendelkezés is előírja a jogszabályokra való hivatkozás szükségességét. Ami az anyagi jogszabályokat illeti: nem elég a jogviszonyra vonatkozó szabály felhívása, a jogalapot, vagy annak hiányát a megvalósult, vagy éppen a bíróság által a bizonyítás eredményeként meg nem valósultnak talált jogi okra hivatkozással is meg kell jelölni. Abban az esetben, ha vitás az alkalmazandó jogszabály, a bíróság nem elégedhet meg az alkalmazott jogszabályra való egyszerű utalással, hanem ki kell fejtenie, hogy miért alkalmazta a felek által felhívott, a döntésnél egyébként számba jöhető vagy a ténylegesen alkalmazott jogszabályt. A felekétől eltérő jogi álláspontját is megfelelően indokolni kell. Amennyiben a jogalkalmazási gyakorlatra hivatkozást a bíróság indokoltnak tartja – márpedig a jelen perbelihez hasonló tárgyú pereknek igen jelentős bírói gyakorlata alakult ki az utóbbi években - legalább példaszerű felhívással meg kell jelölnie a vonatkozó jogegységi határozat, elvi döntés, eseti döntés, az Európai Unió Bíróságának döntése számát, továbbá ezek alkalmazott részét.

[33] Mindezekre figyelemmel az ítéltábla az elsőfokú ítéletet a rPp. 252. § (2) bekezdése alapján hatályon kívül helyezte és az elsőfokú bíróságot a per újabb tárgyalására és újabb határozat hozatalára utasította.

[34] A 2015. június 1. napján indult perben az elsőfokú bíróság – a részletezett eljárási szabálysértések miatt – ez idáig nem hozott érdemi döntést a kölcsönszerződés

érvénytelenségéről. Ezért az ítéltábla egyidejűleg elrendelte, hogy a pert megismételt eljárás során az elsőfokú bíróság másik tanács tárgyalja. (rPp. 252. § (4) bekezdése)

[35] A megismételt eljárásban az elsőfokú bíróságnak a többször megváltoztatott felperesi keresetek közül az utoljára jogszerűen, a rPp. 146/A. § szerinti keresetváltogatási tilalomba nem ütközően előterjesztettet (P.20.363/2021/7. szám) kell érdemben elbírálnia akként, hogy az ítélet indokolásában számot ad arról, hogy milyen jogszabályi előírásokat és milyen bizonyítékokat vett alapul határozata meghozatalánál. A megismételt eljárásban nem hagyható figyelmen kívül, hogy a Kúria, mint felülvizsgálati bíróság a Gfv.VI.30.323/2021/4. és a Gfv.V.30.272/221/9. számú ítéleteiben – utóbbiban már a Kúria Jogegységi Panasz Tanácsa által 2021. november 22-én hozott, Jpe.1.60.15/2021/15. számú jogegységi hatályú határozatban közzétett értelmezést is alkalmazva – állást foglalt a jelen perben is érintett jogkérdésről.

[36] Az ítélet hatályon kívül helyezése miatt az ítéltábla a 32/2003.(VIII.22.) IM rendelet 3. §-a alapján csupán megállapította a felek másodfokú eljárásban felmerült perköltségét; azzal, hogy a felperes jogi képviselője mentes az áfa alól, míg az alperesé áfa fizetésére köteles. Annak viseléséről az elsőfokú bíróságnak az eljárást befejező határozatában kell rendelkeznie. (rPp. 252. § (4) bekezdése) Rögzíti, hogy a felperes által megjelölt legmagasabb összegű marasztalási kérelemhez (2.023.959,- Ft) képest a feljegyzett fellebbezési illeték 161.920,- Ft volt.

Győr, 2023. március 16.

Dr.Ferenczy Tamás s.k.
a tanács elnöke

Dr.Kovács Zsolt s.k.
előadó bíró

Dr.Mészáros Zsolt s.k.
bíró